

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **I., s. r. o., so sídlom: V., IČO: X.**, zast. advokátom Mgr. Š., so sídlom: Ž., proti žalovanému: **U., so sídlom: K., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. L., so sídlom: K., **o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26 Cb/90/2009, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob/196/2011-435 z 26. júla 2012, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob/196/2011-435 z 26. júla 2012 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I ako súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 26 Cb/90/2009-327 zo dňa 05. 04. 2011 zamietol žalobu žalobcu o určenie, že odstúpenie žalovaného uskutočnené listom zo dňa 27. 11. 2007 (žalobcovi doručeným dňa 04. 12. 2008) od zmluvy o pristúpení k záväzku a zmluvy o spolupráci zo dňa 09. 01. 2006 v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 04. 10. 2006 a dodatku č. 2 zo dňa 19. 10. 2007 (*d'alej len „zmluva“*) je neplatné. Súčasne rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 1 319,63 eur, do rúk jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Prvostupňový súd poukázaním na ust. § 265, § 269 ods. 2, § 340, § 344, § 345, § 346, § 349, § 350 a § 351 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 36, § 37 a § 533 Občianskeho

zákonníka v odôvodnení rozsudku skonštatoval, že účastníci konania si vo vyššie uvedených zmluvách jasne a zrozumiteľne upravili predmet zmluvy, ktorým bola činnosť žalobcu ako sprostredkovateľa pre žalovaného za odplatu zabezpečiť zahraničných študentov, ktorí majú záujem študovať na U.. Jednou z povinností vyplývajúcich zo zmluvy pre žalobcu bolo uhrádzanie školských poplatkov žalovanému. V článku VIII bod 2. zmluvy (v znení dodatkov) sa účastníci dohodli, že na základe odsúhlasenej kalkulácie školských poplatkov žalovaný vyhotoví účtovný doklad - faktúru za príslušný semester. Splatnosť školských poplatkov mala byť stanovená na vystavených faktúrach. Prípadné rozpory pri odsúhlasovaní kalkulácie školských poplatkov sa účastníci zaviazali riešiť vzájomným rokovaním. V zmluve síce boli uvedené jednotlivé poplatky zo strany študentov v menách USD a EUR, ale účastníci si v zmluve nedohodli, v akej mene sa má vystaviť účtovný doklad - faktúra.

Na základe e-mailovej komunikácie medzi účastníkmi konania súd dospel k záveru, že najneskôr dňom vyhotovenia faktúry č. 3080000574 (dňom 18. 06. 2008) v mene SKK bol návrh kalkulácie školských poplatkov medzi účastníkmi konania odsúhlasený. Tento stav potvrdzuje aj skutočnosť, že žalobca výšku vyčíslených školských poplatkov po doručení faktúry na slovenskú menu, ani po doručení faktúry na menu USD a ani do rozhodnutia súdu prvého stupňa, nereklamoval.

Z e-mailu Ing. Z. zo dňa 28. 07. 2008 adresovaného pani M. súd zistil, že Ing. R. v ňom nežiadala o vystavenie faktúry na menu USD, len sa pýtala, či by nemala byť vystavená na menu USD, pretože ak by klesol kurz, mohla byť suma v slovenských korunách nižšia. Z uvedeného vyplynulo, že faktúra č. 3080000574 s dátumom vyhotovenia 18. 06. 2008, splatná 29. 06. 2008, vystavená na slovenskú menu, v ktorej bola uvedená aj výška plnenia v mene USD po prepočte zo slovenskej meny, bola vyhotovená v súlade so zmluvou uzavretou medzi účastníkmi (v znení dodatkov) a po splnení dohodnutých podmienok. Predmetná faktúra bola žalobcovi doručená dňa 20. 06. 2008, ktorá skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná. Žalobca teda vedel kedy a akú sumu má na základe predmetnej faktúry žalovanému uhradiť, a to aj s prihliadnutím na čiastočnú úhradu (na úhradu preddavku) vykonanú žalobcom v máji 2008 vo výške 100 000,- USD. Vykonalie úhrady záväzku v predmetnej časti nebolo sporné medzi účastníkmi konania.

Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že to, že žalovaný faktúru č. 3080000574 prepracoval a vystavil ju opätovne na menu USD s tým istým dátumom vyhotovenia a splatnosti, nemá vplyv na povinnosť žalobcu splniť svoj záväzok. Faktúru č. 3080000574 vystavenú na menu USD je možné považovať za výzvu na splnenie záväzku zo strany žalovaného žalobcovi, pričom žalobca bol povinný na základe nej plniť bez zbytočného odkladu po jej doručení. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že táto faktúra bola žalobcovi doručená dňa 02. 09. 2008.

Žalobca súdu nepreukázal, že by predmetné faktúry reklamoval, alebo že by mal voči nim nejaké námietky. Súdu nebolo preukázané ani to, že by žalobca žiadal alebo vyzýval žalovaného na vystavenie faktúry na menu USD.

Súd poukázal na čl. VIII bod 7. zmluvy, v zmysle ktorého účastníci dohodli, že v prípade omeškania platby študijných poplatkov zo strany žalobcu na účet žalovaného o viac ako 45 dní odo dňa stanoveného podľa čl. VIII bod 2a/, 2b/, žalovaný má právo jednostranne odstúpiť od tejto zmluvy.

V danom prípade ide o zmluvne dohodnuté právo medzi účastníkmi konania na odstúpenie od zmluvy po splnení stanovených podmienok. Nie je teda dôležité, či sa jedná o podstatné alebo nepodstatné porušenie zmluvnej povinnosti, ktoré zakladá právo na odstúpenie od zmluvy. Súd v tejto súvislosti zdôraznil, že keď takéto právo na odstúpenie od zmluvy bolo v zmluve zakotvené, malo by byť pre účastníkov zrejmé, že v prípade nesplnenia povinnosti, na ktoré sa toto oprávnenie viaže, nebude mať druhá strana záujem na splnení povinnosti.

Súd prvého stupňa mal za nepochybné, že žalobca faktúru č. 3080000574 vystavenú na slovenskú menu v lehote splatnosti neuhradil, a teda v čase odstúpenia od zmluvy bol v omeškaní s jej úhradou o viac ako 45 dní. Žalobca v lehote splatnosti neuhradil ani faktúru č. 3080000574 vystavenú na menu USD, teda bez zbytočného odkladu po jej doručení, ale ani v lehote splatnosti 11 dní uvedenej vo faktúre v zmysle odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob 128/2009-90 zo dňa 07. 10. 2009 (*ktorým menovaný súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 26 Cb/90/2009-57 zo dňa 07. 06. 2009 o nariadení predbežného opatrenia tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol*).

Keďže žalobca bol v omeškaní s platbami študijných poplatkov o viac ako 45 dní, žalovaný od zmluvy v súlade s čl. VIII bod 7. zmluvy odstúpil, a to listom zo dňa 27. 11. 2008, žalobcovi doručeným dňa 04. 12. 2008.

Žalobca tvrdil, že listom zo dňa 18. 11. 2008, žalovanému doručeným dňa 02. 12. 2008, jednostranne započítal svoje pohľadávky voči žalovanému (84 700,- USD + 50 000,- eur) so záväzkami voči žalovanému vo výške 223 200,- USD. Žalobca však súdu existenciu svojich pohľadávok voči žalovanému v čase predmetného zápočtu nepreukázal a nepreukázal ani ich výšku a splatnosť. Žalovaný jednostranný zápočet neuznal a žalobca svoje tvrdenie, že predmetným zápočtom došlo k zániku celého jeho dlhu voči žalovanému, nepreukázal. Žalobca predložil súdu list žalovaného zo dňa 31. 12. 2008 označený ako „Započítanie pohľadávok“, na základe ktorého žalovaný ku dňu 31. 12. 2008 započítal svoju pohľadávku vo výške 223 200,- USD voči pohľadávke žalobcu vo výške 79 000,- USD a 53 750,- eur. Zo zápočtu záväzkov z 02. 12. 2009 podpísaného oboma účastníkmi konania súd zistil, že na základe vzájomnej dohody si účastníci započítali vzájomné záväzky a pohľadávky, medzi ktorými bola aj pohľadávka žalovaného voči žalobcovi vo výške 223 200,- USD za školské poplatky za letný semester 2007/2008.

Keďže žalobca súdu nepreukázal, že by dňa 18. 11. 2008 mal pohľadávku voči žalovanému v plnom rozsahu kryjúcu sa s pohľadávkou žalovaného voči žalobcovi (vo výške 223 200,- USD) a keďže k započítaniu pohľadávky žalovaného vo výške 223 200,- USD voči pohľadávkam žalobcu došlo až dňa 02. 12. 2009 na základe dohody účastníkov, mal súd zato, že doručením jednostranného zápočtu zo dňa 18. 11. 2008 žalovanému dňa 02. 12. 2008 (a nie 01. 12. 2008, ako to tvrdil žalobca) nedošlo k zániku záväzku žalobcu voči žalovanému z titulu neuhradenia školských poplatkov za letný semester 2007/2008.

S poukazom na vyššie uvedené súd uzavrel, že v čase odstúpenia od predmetnej zmluvy žalovaným, bol žalobca v omeškaní s úhradou dlhu (študijných poplatkov) o viac ako 45 dní, a

preto žalovaný mal právo od zmluvy odstúpiť listom zo dňa 27. 11. 2008, žalobcovi doručeným dňa 04. 12. 2008.

K tvrdeniu žalobcu, že odstúpenie od zmluvy je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku, súd prvého stupňa uviedol, že účastníci si právo na odstúpenie od zmluvy dohodli v predmetnej zmluve, pričom samotná dohoda nie je v rozpore s dobrými mravmi, ani so zásadou poctivého obchodného styku. Vyplývajúc zo zmluvy, žalovaný nemal dobrú skúsenosť s dodržiavaním zmluvných povinností zo strany spoločnosti I., Inc., k záväzku ktorej žalobca pristúpil. Na základe uvedeného žalobca musel byť uzrozumený s tým, že v prípade splnenia podmienok uvedených v čl. VIII bod 7. zmluvy žalovaný svoje právo využije a od zmluvy odstúpi.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobca neuhradil riadne a včas študijné poplatky žalovanému za letný semester 2007/2008. Už v máji 2008 žalovaný zaslal žalobcovi list o ukončení zmluvy, ktorý neskôr považoval za bezpredmetný. Aj vzhľadom na túto skutočnosť žalobca musel vedieť, že žalovaný bude trvať na dodržiavaní zmluvných povinností. Samotné odstúpenie od zmluvy pri dodržaní účastníkmi dohodnutých podmienok nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi ani zásadami poctivého obchodného styku.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, a preto ju zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 145, § 151 ods. 1 a ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku (*d'alej len „O. s. p.“*) a ich náhradu v sume 1 319,63 eur priznal žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech.

Na odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozsudku vo veci samej a žalovaného v časti výroku týkajúcej sa náhrady trov konania, odvolací súd rozsudkom č. k. 3 Cob/196/2011-435 zo dňa 26. 07. 2012, napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, ods. 2 ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd stotožňujúc sa v celom rozsahu s odôvodnením prvostupňového rozsudku, na doplnenie dôvodov v ňom skonštatovaných uviedol, že žalobca v odvolaní uviedol len tie skutočnosti, ktoré uvádzal v konaní na súde prvého stupňa a s ktorými sa v odôvodnení svojho

rozhodnutia prvostupňový súd riadne vysporiadal. Týka sa to tak nástupu nového vedenia žalovaného, jeho správaním sa v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, reklamácie faktúry, započítania pohľadávky, ako aj ostatných namietaných skutočností. Súd uviedol, že písomnosti boli účastníkom, resp. ich právnym zástupcom doručované v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli zmeniť zistený skutkový stav alebo by mohli privodiť iný právny záver.

Za správny odvolací súd vyhodnotil napadnutý rozsudok aj vo vzťahu k odvolaniu žalovaného, keď skonštatoval, že výpočet odmeny právneho zástupcu žalovaného zodpovedá ust. § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, t. j. pre výpočet odmeny je potrebné vychádzať z predpokladu, že hodnotu veci nie je možné vyjadriť v peniazoch. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol tak, že túto účastníkom konania nepriznal dôvodiac, že obidvaja mali v odvolacom konaní rovnako úspech aj neúspech.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 31. 07. 2012.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (*d'alej tiež ako „dovolaťel“*) argumentujúc, že napadnuté rozsudky vo veci konajúcich súdov sú v celom rozsahu nepreskúmateľné z dôvodu ich nedostatočného odôvodnenia, ktorá skutočnosť má za následok odňatie jeho možnosti konať pred súdom. Súdu prvého stupňa vytkol, že neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal všetky navrhnuté dôkazy (návrhy zmlúv predložené žalobcom), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutia konajúcich súdov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Vo vzťahu k neexistencii reklamácie faktúry vystavenej žalovaným na menu SKK do dňa podania žaloby, dovolateľ súdom vytkol, že nedôveryhodné a nesprávne vyhodnotili skutkový stav a ustálili záver, že faktúra vystavená na menu SKK, nebola ku dňu podania žaloby žalobcom žiadnym spôsobom reklamovaná. Za jednostranné a účelové vyhodnotil aj tvrdenie súdu, že faktúru za zimný semester 2007/2008 vystavenú na menu SKK žalobca uhradil. Uviedol tiež, že právny názor Krajského súdu v Košiciach vyslovený v konaní o predbežnom opatrení vo vzťahu

k „údajnej“ neexistencii reklamácie faktúry vystavenej na menu SKK zo strany žalobcu, nemôže byť podkladom pre rozhodnutie vo veci samej už aj z toho dôvodu, že krajský súd v konaní o predbežnom opatrení nedisponoval a vyplývajúc z povahy inštitútu predbežného opatrenia ani nemohol disponovať a rozhodovať na základe komplexných skutkových okolností prípadu, ktoré sa ozrejmili až v priebehu samotného dokazovania v konaní vedenom na súde prvého stupňa. Zastal názor, že je neprípustné, že pokiaľ vo veci konajúce súdy uznali faktúru na menu SKK (napriek tomu, že žalobca neuznáva, že platobnou menou má byť SKK) ako právny úkon smerujúci k zaplateniu pohľadávky, aby sa ďalej nezaoberali náležitostiami tohto právneho úkonu v kontexte zmluvy a právnych vzťahov medzi zmluvnými stranami. Má za to, že nie je riadnym a včasným splnením povinnosti žalovaného vo vzťahu k vystaveniu faktúry na menu SKK, ak žalovaný takúto faktúru vystaví a doručí s nemožnými dátumami plnenia, a teda v rozpore so zmluvou.

Takýto úkon podľa názoru žalobcu nemôže byť platný právny úkon, na základe ktorého by žalobcovi mohli platne a účinne vzniknúť povinnosti. Rozsudky vo veci konajúcich súdov považuje dovolateľ za zmätočné a arbitrárne aj preto, že vyššie menovanú vadu faktúry na menu SKK (nemožné plnenia) svojvoľne vyhodnotili tak, že tá sa má považovať za výzvu na plnenie, hoci takýto postup nie je možný, nakoľko v zmluve si strany jasne dohodli podmienky, za ktorých si majú svoje povinnosti vzájomne plniť (t. j. až po splnení povinnosti žalovaného vystaviť a doručiť riadnu faktúru, má žalobcovi vzniknúť povinnosť plniť sumu uvedenú na faktúre).

Vo vzťahu k zásadám poctivého obchodného styku a šikanózneho správania žalovaného voči žalobcovi dovolateľ obidvom súdom - tak prvostupňovému ako aj odvolaciemu vytkol, že sa vôbec nezaoberali žalobcom namietaným obdobím od nástupu nového vedenia žalovaného až do 04. 12. 2008 (po doručenie druhého odstúpenia od zmluvy zo strany žalovaného), ktoré je poznačené nepoctivým, účelovým a obštrukčným správaním sa žalovaného. Súd vôbec nevyhodnotil, resp. neposudzoval „prvé“ odstúpenie od zmluvy, ktoré žalovaný adresoval žalobcovi a ktoré je vo svetle výpovede rektora žalovaného v podstate definitívnym koncom seriózneho zmluvného vzťahu medzi zmluvnými stranami a nastolením právnej neistoty zo strany žalovaného. Dovolateľ má za to, že hodnotenie zásad poctivého obchodného styku konajúcimi

súdmi je len zjednodušujúcim, z kontextu vytrhnutým, účelovým a striktno formalistickým prístupom hodnotenia týchto zásad, bez náležitého odôvodnenia. Uviedol, že je v rozpore so zásadou hodnotenia dôkazov, ak konajúci súd vo vzťahu k zásade poctivého obchodného styku a konania žalovaného vytrhne z kontextu obdobie, kedy žalobca vôbec nebol zmluvným partnerom žalovaného a dá ho do súvislosti s „druhým“ odstúpením od zmluvy, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 04. 12. 2008, odignorujúc obdobie správania sa žalovaného k žalobcovi v období od roku 2007 až do dňa 04. 12. 2008.

Dovolateľ konajúcim súdom ďalej vytkol, že pri zisťovaní skutkového stavu veci vôbec nezohľadnili, že k záväzku vo výške viac ako 612 580,- USD žalobca pristúpil dobrovoľne s tým, že túto nedobytnú pohľadávku sa zaviazal uhradiť v prospech žalovaného, pričom jeho pohnútkou nebola spriaznenosť s predchádzajúcim sprostredkovateľom štúdia, ale snaha pomôcť žalovanému zabezpečiť nedobytné finančné prostriedky na základe komerčne akceptovateľných predpokladov zapracovaných v zmluve, čoho obchodným protipólom bola exkluzivita na obdobie platnosti zmluvy. Súdny pri posudzovaní tohto právneho vzťahu nevzali do úvahy jeho synalagmatickosť a ani neodôvodnili, prečo tak neurobili. Dovolateľovi z uvedeného vyplynulo, že súdy poskytli právnu ochranu bez akéhokoľvek náležitého odôvodnenia stavu, keď žalobca podstatnú časť svojho zmluvného plnenia splnil, avšak žalovaný si svoju povinnosť (t. j. ponechať zmluvu v platnosti a konať v súlade s ňou) splniť nemusel, stačilo mu nájsť nepodstatný dôvod k odstúpeniu od zmluvy a súdy takéto jeho konanie legitimizovali. Súdny sa v odôvodnení svojich rozsudkov vôbec nevysporiadali so skutočnosťou, že žalobca počas celej doby trvania zmluvy so žalovaným aktívne spolupracoval, svoje záväzky zo zmluvného vzťahu si riadne plnil a snažil sa o zmierlivé riešenie sporu, kým jediným cieľom žalovaného od nástupu nového vedenia bolo zrušenie zmluvy. Dovolateľ tiež namietol záver súdu, v zmysle ktorého faktúru č. 3080000574 na menu SKK vystavenú žalovaným nereklamoval. Opak je pravdou, v dôsledku ktorej skutočnosti žalovaný vystavil novú faktúru na menu USD, avšak v rozpore so zákonom s neplatnými dátumami vystavenia, splatnosti a plnenia. Žalobca má za to, že je neprípustné, aby konajúce súdy „prejudikovali“ dohodu strán o fakturačnej mene a bez odôvodnenia takéhoto postupu ustálili záver, že faktúra vystavená žalovaným na menu USD je len výzvou na plnenie a nie je prejavom vôle strán, ktorá vznikla na základe ich vzájomnej dohody.

Odňatie možnosti konať pred súdom vzhliadol žalobca aj v otázke doručovania zásielok adresovaných právnomu zástupcovi žalobcu dňa 06. 05. 2011, t. j. až po vyhlásení prvostupňového rozsudku. Predmetné zásielky, obsahujúce podanie žalovaného vo veci samej, ako aj predvolania na pojednávania, boli doručované na nesprávnu adresu právneho zástupcu, v dôsledku ktorej skutočnosti sa žalobca k podaniam nemohol dostatočne vyjadriť, resp. sa pripraviť na pojednávania.

Poukázaním na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej, ako aj Českej republiky, dovolateľ argumentujúc vyššie uvedenými tvrdeniami vo veci konajúcim súdom vytkol, že odôvodnenia ich rozhodnutí sú zmätočné, rozporuplné a protirečivé. Na základe uvedeného dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhol žalovaného zaviazať na náhradu trov konania žalobcu.

K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý ho ako neprípustné navrhol odmietnuť. Vyslovil názor, že súd riadne zistil skutkový stav, keď vykonal všetky dôkazy, ktoré účastníci v konaní navrhli, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a obidva vo veci konajúce súdy svoje rozsudky aj riadne odôvodnili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je

prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru do volacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V predmetnej veci odvolací súd rozsudok Okresného súdu Košice I ako súdu prvého stupňa nezmenil, naopak potvrdil ho, pričom vo výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Rovnako vo výroku svojho rozsudku nevyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie žalobcu v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až ods. 3 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O. s. p., ukladajúce do volaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník konania namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania, smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd v zmysle § 237 písm. a/ až písm. g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietol vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia tých jeho procesných práv, ktoré sú mu Občianskym súdnym poriadkom priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

K odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že odvolací súd v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil.

Právo na odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Citovaná norma sa v rovnakej miere uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Právo na odôvodnenie bezpochyby neznamená povinnosť súdu zaoberať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania, musí však spĺňať limity zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. a účastníkovi musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky vznesené účastníkmi v priebehu konania.

Uvedený záver vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý zdôrazňuje, že sa nevyžaduje, aby na každý argument účastníka, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ale ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (R. c. Š., G. c. G.).

Dovolateľ vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu namietol formálnosť a nepresvedčivosť jeho odôvodnenia, majúcu za následok jeho nepreskúmateľnosť. Túto vzhladol vo vzťahu k svojej námietke týkajúcej sa reklamácie faktúry vystavenej žalovaným na menu SKK do dňa podania žaloby, ako aj v otázke konania, resp. nekonania žalovaného v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Odvolaciemu súdu tiež vytkol, že sa nevysporiadal s otázkou doručovania súdnych zásielok adresovaných právnenému zástupcovi žalobcu.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je nárok žalobcu uplatnený žalobou zo dňa 30. 04. 2009, doručenou Okresnému súdu Košice I ako súdu prvého stupňa dňa 07. 05. 2009 (č. l. 1) o určenie neplatnosti odstúpenia žalovaného uskutočneného listom zo dňa 27. 11. 2007, žalobcovi doručeným dňa 04. 12. 2008 od Zmluvy o pristúpení k záväzku a zmluvy o spolupráci zo dňa 09. 01. 2006 v znení jej dodatkov č. 1 a 2, za neplatné.

Okresný súd Košice I žalobu žalobcu zamietol, a to rozsudkom č. k. 26 Cb/90/2009-327 zo dňa 05. 04. 2011, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Košiciach ako súdu odvolacieho č. k. 3 Cob/196/2011-435 zo dňa 26. 07. 2012.

Po oboznámení sa s vo veci vydanými rozhodnutiami, ako aj konaním, ktoré ich vydaniu predchádzalo, je nutné súhlasiť s dovolateľom, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia nezodpovedá.

Dovolateľ súdu prvého stupňa vytkol, že z odôvodnenia jeho rozsudku nie je zrejmé, ktorú faktúru a v akej lehote mal uhradiť. Súd na jednom mieste považuje faktúru č. 3080000574 vystavenú na menu USD za výzvu na plnenie (*str. 19, 1. odsek*), následne za účtovný doklad, na základe ktorého mal žalobca plniť v lehote splatnosti. Lehota splatnosti na predmetnej faktúre je špecifikovaná dátumom 29. 06. 2008, avšak podľa tvrdenia dovolateľa ide o nemožný dátum plnenia, nakoľko predmetnú faktúru prevzal až 02. 09. 2008. Rovnako dovolateľovi nie je známe, na základe čoho bola súdom prvého stupňa určená údajná lehota splatnosti 11 dní (*str. 19, 5. odsek*), nakoľko táto lehota na faktúre č. 3080000574 vystavenej na menu USD uvedená nie je. Dovolateľ má za to, že z dôvodu, že žalovaný svoju povinnosť

(vystaviť a doručiť riadnu faktúru žalobcovi) nesplnil, nemohlo mu vzniknúť ani právo na plnenie. Vyplyvajú z obsahu prvostupňového rozsudku, spomínané námietky žalobcu zostali v jeho odôvodnení nezodpovedané a tento nedostatok neodstránil ani súd odvolací v napadnutom rozsudku.

Rovnako vo vzťahu k námietke týkajúcej sa reklamácie faktúry vystavenej žalovaným na menu SKK do dňa podania žaloby, z odôvodnenia súdu prvého stupňa vyplýva konštatovanie, že žalobca výšku vyčíslených školských poplatkov po doručení faktúry na slovenskú menu, ani po doručení faktúry na menu USD a ani do rozhodnutia súdu prvého stupňa, nereklamoval (*str. 18 rozsudku, 4. odsek*), resp. že nepreukázal súdu, že by predmetné faktúry reklamoval, alebo že by mal voči nim nejaké námietky, ani to, že by žalobca žiadal alebo vyzýval žalovaného na vystavenie faktúry na menu USD (*str. 19 rozsudku, 2. odsek*). Z odôvodnenia však nevyplýva, na základe akých úvah súd k uvedenému záveru dospel a relevantné odôvodnenie nie je zrejmé ani z rozhodnutia súdu odvolacieho. Vo vzťahu k otázke konania, resp. nekonania žalovaného v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, zostala nevyhodnotenou námietka dovolateľa týkajúca sa správania žalovaného k žalobcovi, resp. námietka ich spolupráce v období od roku 2007, t. j. po nástupe nového vedenia žalovaného, až do dňa 04. 12. 2008.

Tak, ako sa súdy nevysporiadali s otázkami týkajúcimi sa merita veci, neodôvodnili ani námietku dovolateľa týkajúcu sa procesnoprávnej otázky doručovania súdnych zásielok adresovaných právnomu zástupcovi žalobcu. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa doručoval právnomu zástupcovi žalobcu predvolania na termín pojednávania 12. 01. 2010 (*úpravou na č. l. 97*) a 08. 03. 2011 (*úpravou na č. l. 260*), kedy mu doručoval aj podanie žalovaného zo dňa 18. 11. 2010 (*č. l. 249 - 250*), všetky listiny na adresu: K. s tým, že zásielky sa súdu vrátili ako neprevzaté s poznámkou „adresát neznámy“ (*obálky založené v súdnom spise medzi č. l. 98 a 99 a 261 a 262*). Ako vyplýva z č. 1. 326, právny zástupca žalobcu predmetné listiny prevzal osobne na prvostupňovom súde pri nazretí do súdneho spisu dňa 06. 05. 2011.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd uvádza, že síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia tzv. inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Spôsobilým do

volacím dôvodom je len vtedy, ak sú splnené podmienky prípustnosti dovolania vymedzené v § 238 O. s. p.

Pokiaľ žalobca namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom, samo osebe však prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania (§ 238 O. s. p.), nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť len vtedy, ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 238 ods. 3 O. s. p., v posudzovanom prípade však odvolací súd vo výroku svojho rozsudku prípustnosť dovolania nevyslovil.

Na základe vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí s dôvodmi odvolania žalobcu podaného proti prvostupňovému rozsudku náležité nevysporiadal, z dôvodu ktorého zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Uvedená procesná vada zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

S poukazom na uvedené preto dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2 veta prvá O. s. p., § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou O. s. p., zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní, v ktorom je odvolací súd viazaný právnym názorom do volacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá O. s. p.), bude vecou odvolacieho súdu, aby o odvolaní žalobcu opätovne rozhodol, svoje rozhodnutie náležité odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a súčasne rozhodol aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. apríla 2013

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mgr. Monika Poliačiková